

Úvodní slovo rektora

Spolupráce je způsob, jak znásobit síly jednotlivce, jak společně dokázat mnohem více, než umožňují dovednosti i energie jednoho člověka. I v živočišné říši pozorujeme silně kooperující uskupení jedinců – včel, mravenců či řady jiných. Zde však panuje často až železný řád, v němž jsou jednotlivci plně podřízeni celku a mají své přesně stanovené role. Možná je to řád trochu podobný moderním firmám, v nichž se zaměstnanci stávají soukolím v precizně seřízeném stroji. Ale to není spolupráce v tom smyslu, jak ji chápeme na univerzitě a jak jí chceme vzdát v tomto časopise hold.

Celá naše civilizace je vlastně postavená na silné kooperaci obrovského množství lidí rozmanitých postojů, přesvědčení, životních zkušeností, různé úrovně vzdělání a různých zájmů. Není to však továrna ani mraveniště. Lidé nemají předurčené role, mají ale své individuální touhy a potřeby. K jejich splnění však potřebují ostatní. Někdo musí vypěstovat plodinu, kterou si koupím v obchodě. Někdo mi ji musí prodat. Někdo musí být připraven mě ošetřit, vybavit cestovními doklady či címkoli jiným. Jak je možné, že toto vše funguje jen tak, samovolně, bez řízení, množství kontrol a represí? A navíc mimořádně efektivně. Klíčem k porozumění je slovo svoboda. Právě společnost, která ctí svobodu jednotlivce jako svůj nejvyšší princip, se překvapivě rychle zorganizuje do vysoce efektivně spolupracujícího celku.

Akademické prostředí se obrazu svobodné společnosti výrazně přibližuje. S velkou intenzitou zde dbáme na to, aby měl jedinec maximální možnost vzdělávat studenty podle svých nejlepších představ, svobodně badat či realizovat své výzkumné či vývojové projekty. Přirozeně tak vzniká i spolupráce jednotlivců uvnitř univerzity. Sestavujeme výzkumné týmy, společně formujeme nové studijní programy či připravujeme nové předměty. Nikdy bychom nemohli být v těchto činnostech úspěšní, pokud by byly „shora“ striktně řízeny, pokud by se pracovníci univerzity stali pouhými zaměstnanci, kteří jen plní přidělené úkoly.

Svobodné univerzitní prostředí však podněcuje i aktivity daleko přesahující naši základní roli. Spontánně domlouváme spolupráci s jinými vysokými školami, s firmami, zahraničními institucemi, s městem Plzeň, s Plzeňským či Karlovarským krajem. Technici překvapivě zformují projekt, na jehož řešení spolupracují s historiky či sociology, filozofové připravují studijní program s informatiky a kybernetiky, umělci pracují společně se strojaři na designu nového technického návrhu. Mohli bychom vyjmenovávat další a další takové aktivity, které mají téměř vždy zásadní přesah i vně univerzity. Ostatně v tomto čísle univerzitního časopisu se dozvíte o zajímavých, někdy až velmi nečekaných formách spolupráce.

Myslím, že naši schopnost spolupracovat mimořádně otestovala současná krizová situace způsobená pandemií koronaviru. Naše univerzita neprodleně nabídla spolupráci ve vývoji respirátorů, ochranných štítů, plicních ventilátorů či využití termokamer. Okamžitě jsme se zapojili do spolupráce se zdravotnickými zařízeními, ať již přímou účastí v nemocnicích, či starostí o děti, jejichž rodiče s nimi nemohli zůstat doma. Začali jsme nabízet pomoc v on-line vyučování i doučování dětí. Mimořádně mě těší fakt, že významnou roli ve všech těchto případech hráli studenti.

A to je možná vůbec nejdůležitější. Protože naše schopnost spolupracovat či rozvíjet zcela nové aktivity by se tak či onak měla promítnout do vzdělávání a výchovy našich studentů. Věřím, že budoucnost našeho světa hodně závisí na tom, jak spolu dokážou spolupracovat nejen odborníci, ale i různé národy a odlišné kultury. I naši studenti budou jednou v tomto světě hrát důležitou roli.

Miroslav Holeček,
rektor

Úvodní slovo prorektora

ZČU a spolupráce jsou dvě slova, která neodmyslitelně patří k sobě. Spolupráce je na Západočeské univerzitě v Plzni rozvíjena na všech úrovních, mezi zaměstnanci i studenty, uvnitř i navenek.

Studenti jsou motivováni ke spolupráci již od prvního ročníku svého studia. Ať už se jedná o společné řešení seminárních prací zadaných do týmu, výměnu znalostí a zkušeností při společné přípravě na zkoušky, nebo prostý „leadership“ ve skupině, spolupráce vždy posune každého jednotlivce vpřed. Další přidanou hodnotu má potom spolupráce mezinárodní, která kromě zkušeností zvenku přinese i širší kulturní rozhled, poznání nových věcí a v neposlední řadě i nové přátele.

Nedílnou součástí spolupráce ZČU je spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje. Výzkumné týmy spolupracují s vědeckými institucemi a průmyslovými podniky v tuzemsku i zahraničí a řeší projekty základního a aplikovaného výzkumu v oblastech perspektivních materiálů a technologií pro průmysl, dopravu, lékařství i veřejný sektor. Své neodmyslitelné místo má na ZČU i výzkum v humanitních, přírodních a společenskovedních oblastech, který společně s výzkumem v technických oborech přispívá k udržitelnému rozvoji celé společnosti a dělá z naší univerzity všeobecnou kolébkou vzdělání a tvůrčí činnosti v pravém slova smyslu.

S ohledem na rozvoj moderních technologií se zvyšuje poptávka po integrovaných řešeních. A právě zde ZČU profituje ze své široké škály oborů formujících interdisciplinární výzkum, kdy jsou naši odborníci schopni nejen produkt vyvinout, ale i popsat jeho vliv na prostředí, lidské vnímání a celou společnost. Typickým příkladem interdisciplinárního projektu je

SmartCAMPUS ZČU, což je zmenšený model města, který umožňuje například testování nejmodernějších chytrých technologií ve zmenšeném měřítku pro finální nasazení do měst.

Interdisciplinární pohled na věc získávají studenti zapojením do konkrétních výzkumných úkolů nebo přímo řešením interdisciplinárních studentských projektů, jako jsou například chytré lavičky nebo studentská formule, které vyžadují zkušenosti nejen z technických oborů, ale i z ekonomie, práva a v neposlední řadě i designu.

Bohužel začátek letošního roku rozvoji spolupráce moc nepřál. Celý svět čelí výzvě zabránit šíření nového typu koronaviru, o kterém ještě před rokem nikdo nic netušil. Za začátku se zdálo, že nutný „social distancing“ bude bránit týmové práci. Ukázalo se, že opak je pravdou. Týmy z celého světa se za pomoci nejmodernějších komunikačních nástrojů snaží spolupracovat, aby zabránily šíření nákazy, což vzájemnou spolupráci nejen posiluje, ale přispívá k rozvoji virtuálních komunikačních technologií, využitelných v budoucnosti pro spolupráci nebo výuku.

Ani ZČU není pozadu. Sama nebo ve spolupráci s partnerskými vysokými školami a podniky se pustila do vývoje a výroby nejrůznějších typů ochranných pomůcek. Držme si tedy palce, aby začátek letošního roku byl jen smutnou kapitolou naší historie a abychom všichni opět mohli rozvíjet úspěšnou spolupráci na regionální, národní i mezinárodní úrovni.

Luděk Hynčík,
prorektor pro výzkum a vývoj

ZČU&SPOLUPRÁCE

Milé čtenářky, milí čtenáři,

máme radost, že se vám dostává do rukou už deváté číslo monotematického časopisu ZČU&..., tentokrát ZČU&spolupráce. Bez spolupráce by, jednoduše řečeno, nebylo nic. A na nás je, abychom vás o tom na následujících stranách přesvědčili. Časopis jsme rozdělili na dvě části. První z nich ukazuje mezioborovou spolupráci – interdisciplinarity na Západočeské univerzitě, díky které vzniklo a vzniká mnoho projektů, na něž jsme pyšní. Druhou půli časopisu věnujeme stejně důležité spolupráci Západočeské univerzity a okolního světa. Kraj, města i obce, průmysloví partneři, školy, dobrovolnické organizace, spolky... Dozvíte se, co partnerství s nimi přináší Západočeské univerzitě a co dává jim samotným.

Příkladem dobré spolupráce je ostatně také tento časopis, na němž se podíleli zástupci naprosté většiny součástí Západočeské univerzity. Věříme proto, že vás zaujme, a naše společná snaha tak dostane smysl.

Za redakci časopisu Pavel Korelus

Veletrh pracovních příležitostí je tradiční akcí, na jejíž organizaci se podílí Stavovská unie studentů, studentská organizace IAESTE a Západočeská univerzita. Veletrh s cílem propojit studenty a absolventy ZČU se zaměstnavateli z ČR i zahraničí je tedy výsledkem spolupráce studentů a vedení univerzity, ale také firem, jejichž stánky pravidelně plní prostory všech tří technických fakult i Univerzitní knihovny.